

УДК 337.5

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Студ. К.О.Уланова, гр. МгФБ-1-16

Науковий керівник доц. Ю.О. Русіна

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета статті розробка науково-методичних рекомендацій та практичних пропозицій щодо організації управління фінансово-економічною безпекою на підприємстві.

Завдання. Розглянути функцію безпеки з позиції необхідності забезпечення дієздатності суб'єкта господарювання, проаналізувати методичне забезпечення фіксування стану економічної безпеки.

Об'єкт дослідження. Організація управління фінансово-економічною безпекою підприємства.

Методи та засоби дослідження. З огляду на мету і сформульоване завдання, а також об'єкт дослідження, використовувались методи: аналізу і синтезу, статистики, метод багатокритеріальної оптимізації.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Полягає у систематизації складових та етапів процесу управління фінансово-економічною безпекою підприємства.

Результати дослідження. Теоретико-методологічну базу для вивчення основних аспектів організації управління фінансово-економічною безпекою на підприємстві становлять здобутки іноземних та вітчизняних науковців, серед яких: О.І. Барановський, Т.Г. Васильців, І.О. Бланк, К.С. Горячева С.С. Куперівська, І.П. Отенко, Р.С. Папехін, П.Я. Пригунов, О.І. Захаров. Теоретичні та практичні результати у дослідженні цього питання вагомі, але необхідно відмітити, що проблеми організації управління фінансово-економічною безпекою на підприємстві залишаються недостатньо вивченими.

Всі управлінські рішення в галузі забезпечення захисту фінансових інтересів підприємства від зовнішніх і внутрішніх загроз найтіснішим чином взаємопов'язані і здійснюють прямий або опосередкований вплив на результати його фінансової діяльності. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства – забезпечення його стійкого і максимально ефективного функціонування, створення високого потенціалу розвитку і зростання в майбутньому. Важливою складовою економічної безпеки підприємства є фінансова безпека.

Існує велика кількість підходів до розуміння поняття «фінансово-економічна безпека» підприємства, але досі немає унітарного концептуального визначення цієї складної, багатоаспектної та міждисциплінарної категорії.

Фінансово-економічна безпека може бути трактована й як захист підприємства від негативних впливів (загроз). За цим підходом під фінансово-економічною безпекою науковці розуміють стан захищеності життєво важливих інтересів підприємства від реальних і потенційних джерел небезпек та економічних загроз.

Завданням управління фінансово-економічною безпекою діяльності підприємства є ефективне управління ризиками та мінімізації загроз і нівелювання впливу зовнішніх деструктивних факторів, дія яких прямо не залежить від зусиль підприємств. Зростання рівня загроз і їх негативний вплив на результати діяльності підприємства пов'язане зі швидко мінливістю економічної ситуації на національному рівні і у межах кон'юнктури міжнародних ринків, виникненням нових для вітчизняної господарської практики фінансових технологій і інструментів та іншими чинниками. Адаптація підприємства до змін зовнішнього середовища його функціонування повинна бути організація управління фінансово-економічною безпекою шляхом підвищення ефективності використання ресурсів, доступу до ринків, належного рівня

взаємодії з суб'єктами зовнішнього середовища та забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

Під організацією управління системи фінансово-економічної безпеки суб'єкта підприємницької діяльності, суб'єкта господарювання розуміють сукупність заходів організаційно-правового та організаційно-економічного характеру, що передбачає визначення основних завдань, методів, інструментів, засобів, об'єктів та суб'єктів економічної безпеки, а також створення нормативного та інформаційного забезпечення для комплексної протидії загрозам з метою забезпечення стійкої реалізації економічних інтересів суб'єкта господарської діяльності. Зрозуміло, що підприємства різних розмірів, типів, обсягів діяльності володіють неоднаковими організаційними та фінансовими можливостями. Крім того, різним є рівень ризику, в умовах якого здійснюють діяльність суб'єкти господарювання.

Управління фінансовою безпекою підприємства пропонується здійснювати у двох режимах: в умовах стабільного існування підприємства; в умовах нестабільного існування підприємства.

До функцій управління фінансово-економічною безпекою в умовах стабільного існування підприємства відносять:

- аналіз стану фінансової та економічної безпеки підприємства;
- створення системи внутрішнього контролю ФЕБП;
- розробка системи планування ФЕБП.

Стратегія управління фінансово-економічною безпекою підприємства в умовах нестабільного існування повинна включати такі складові: діагностика кризових ситуацій; поділ об'єктивних і суб'єктивних негативних впливів; визначення переліку заходів щодо запобігання загрозам ФЕБП. Залежно від результатів моніторингу фінансового стану підприємства з метою раннього діагностування фінансової кризи та забезпечення ФЕБП диференціюються напрями дій і розробляються антикризові заходи.

Основні заходи, спрямовані на нейтралізацію загрози фінансової кризи:

- страхування фінансових ризиків підприємства;
- вжиття заходів щодо стягнення дебіторської заборгованості;
- скорочення обсягу фінансових операцій на найбільш ризикованих напрямках фінансової діяльності підприємства;
- економія інвестиційних ресурсів за рахунок призупинення реалізації окремих реальних інвестиційних проектів;
- економія поточних витрат, пов'язаних з господарською діяльністю підприємства.

Вибір заходів повинен бути спрямований на поетапне вирішення наступних завдань: усунення неплатоспроможності, щоб попередити виникнення процедури банкрутства, відновлення фінансової стійкості, що дозволить усунути загрозу відновлення фінансової кризи.

Висновки. Поняття фінансової безпеки можна визначити як граничний рівень його фінансового захисту від реальних та потенційних загроз зовнішнього і внутрішнього характеру. Впровадження найбільш обґрунтованих заходів щодо управління фінансово-економічною безпекою на підприємстві передбачає використання методів експертних оцінок, які дозволяють перевести якісні показники в кількісні. Рекомендований комплекс заходів для підвищення рівня фінансово-економічної безпеки охоплює: мінімізацію фінансово-інвестиційних загроз, удосконалення виробничої програми, удосконалення організаційної структури, підвищення кадрового потенціалу управління фінансово-економічною безпекою на підприємстві.

Ключові слова. Фінансово-економічна безпека підприємства, складові управління фінансово-економічною безпекою, система управління фінансово-економічною безпекою.